Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0216U000766

Державний реєстраційний номер: 0113U000532

Відкрита

Дата реєстрації: 24-02-2016

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Удосконалити профілактику та лікування основних стоматологічних захворювань у пацієнтів на тлі зниженої неспецифічної резистентності, обумовленої антропогенними і біогеохімічними макро- та мікроелементозами.

Початок етапу: 01-2013

Закінчення етапу: 12-2015

Вид звітного документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут стоматології Національної академії медичних наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02012102

Підпорядкованість: Національна академія медичних наук України

Адреса: 65026, м. Одеса, вул. Рішельєвська, 11

Телефон: (048) 728-24-60; - 74.

E-mail: instomodessa@i.ua; vesnik@email.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Державна установа "Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02012102

Адреса: вул. Рішельєвська, 11, м. Одеса, Одеська обл., 65026, Україна

Підпорядкованість: Національна академія медичних наук України

Телефон: 0487282460

Телефон: 0679078865

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6561040

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1646 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Удосконалити профілактику та лікування основних стоматологічних захворювань у пацієнтів на тлі зниженої неспецифічної резистентності, обумовленої антропогенними і біогеохімічними макро- та мікроелементозами.

Назва роботи (англ)

To improve the prevention and treatment of the main dental diseases in patients simultaneous to reduced nonspecific resistance, conditioned by anthropogenic and biogeochemical macro- and microelementoses.

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження: стоматологічна захворюваність, її профілактика та лікування на промислових підприємствах та в регіонах з підвищеним антропогенним, біогеохімічним навантаженням, макро- та мікроелементозами. Методи дослідження: епідеміологічні, експериментальні, біохімічні, молекулярно-генетичні, клінічні, клініко-лабораторні, статистичні. Проведено багатофакторний аналіз показників та розроблена математична модель патологічних процесів у робітників гірничорудної промисловості. Визначені молекулярно-генетичними дослідженнями на клітинах букального епітелію у робітників сталеливарного заводу значні порушення генотипу GSTM1 другої фази детоксикації (40 % - нульовий генотип). У працівників хімічного виробництва уточнені механізми порушення стоматологічного статусу, які пов'язані з порушенням клітинного метаболізму, адаптаційно-компенсаторних реакцій, мікробіоценозу, розроблена профілактична схема корекції стоматологічних порушень. У жінок 35-40 років сільськогосподарського регіону з підвищеним пестицидним навантаженням множинний карієс в 100 % випадків протікає на фоні остеопенії, істотних порушень в генах другої фази детоксикації організму (71,5 %), метаболізму кісткової тканини (40-50 %) і в протизапальних цитокінах (57 %). Запропонована і підтверджена гіпотеза, що пестициди, зв'язуючись з білками системи стероїдних гормонів, визивають у жінок 35-40 років сільськогосподарського регіону раннє зниження естрогенної насиченості організму і порушення кісткового метаболізму (60-70 % - остепенія). В регіонах з порушеним сольовим складом питної води показана протекторна роль солей стронцію і кальцій-стронцієвого співвідношення в детермінації ризику виникнення карієсу зубів. У жінок з раком молочної залози визначені особливості стоматологічного статусу, клінічних змін в слизовій оболонці порожнини рота, кісткового метаболізму, рівня біохімічних маркерів запалення в ротовій рідині, адаптаційно-компенсаторних і функціональних реакцій, загальної і місцевої неспецифічної резистентності організму. Експериментальні дослідження на тваринах при моделюванні різного негативного навантаження підтвердили ефективність розроблених лікувально-профілактичних комплексів, що діють на різні захисні системи організму, пролонгуючи отриманий позитивний результат. Науково обгрунтовано, розроблено і впроваджено у практичну охорону здоров'я методи оцінки стоматологічного статусу і профілактики стоматологічних захворювань залежно від професійної шкідливості в умовах гірничорудного, металургійного і хімічного виробництва, сільськогосподарського виробництва з підвищеним пестицидним навантаженням, в регіонах з порушеннями сольового складу питної води, надлишковою і недостатньою концентрацією в ній фтору, а також при раку молочної залози у жінок. СТОМАТОЛОГІЧНИЙ СТАТУС, АНТРОПОГЕННІ, БІОГЕОХІМІЧНІ ФАКТОРИ, МАКРО- ТА МІКРОЕЛЕМЕНТОЗИ, ПРОФІЛАКТИКА ПОРУШЕНЬ.

Реферат (англ)

The subject of the investigation: the stomatological morbidity, its prevention and treatment at industrial enterprises and in the regions with high anthropogenic, biochemical loading, macro- and microelementoses. The methods of the investigation: epidemiological, experimental, biochemical, molecular-genetic, clinical, clinic-laboratorial, statistic. The multifactor analysis of the indices was held; the mathematic model of the pathological processes in miners was made. The considerable impairments in genotype GSTM1 of the second phase of detoxification (40% - zero genotype) were revealed with molecular-genetic studies with the cells of buccal epithelium in the workers of steel-foundry. The mechanisms of disorders in stomatological state, connected to the impairment of cellular metabolism, adaptive-compensatory reactions, microbiocenosis were defined in workers of chemical industry; the preventive scheme of the correction of dental disorders was worked out. In women of 35-40 years old from rural area with high pesticide loading the multiple caries in 100% of cases goes simultaneous to osteopenia, considerable disorders in gens of the second phase of organism detoxification (71.5%), metabolism of osseous tissue (40-50%) and in anti-

inflammatory cytokines (57%). The following hypothesis was suggested and confirmed: pesticides, getting bounded to proteins from the system of steroid hormones, cause the early decrease of estrogenic saturation of organism and disorders in osseous metabolism (60-70% - osteopenia). In the regions with the abnormal salt contents in table water the protective role of strontium salt and calcium-strontium correlation is shown in determination of risk of dental caries. In women with breast cancer the peculiarities of the dental state, clinical changes in oral mucous membrane, osseous metabolism, the level of biochemical markers of inflammation in oral liquid, adaptive-compensatory and functional reactions, general and local nonspecific resistance of organism were found. The experimental studies with animals at the simulation of various negative loading have proved the effectiveness of the elaborated therapeutic and preventive complexes, influencing the various protective systems of organism, prolonging the achieved positive result. The methods of the estimation of the stomatological state and prevention of stomatological diseases depending on the occupational hazards in mine, metallurgic and chemical industry, agricultural industry with high pesticide loading, in regions with salt impurity in table water, excess or insufficient concentration of fluorine in it, as well as at breast cancer in women, were substantiated, elaborated and introduce in practice of health protection system. STOMATOLOGICAL STATE, ANTHROPOGENIC, BIOGEOCHEMICAL FACTORS, MACRO- AND MICROELEMENTOSES, PREVENTION OF DISORDERS

Індекс УДК: 616.31; 617.52-089, 616.31-08:612.017:577.118

Коди тематичних рубрик НТІ: 76.29.55

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Удосконалити профілактику та лікування основних стоматологічних захворювань у пацієнтів на тлі зниженої неспецифічної резистентності, обумовленої антропогенними і біогеохімічними макро- и мікроелементозами.

Назва продукції (англ): To improve the prevention and treatment of the main dental diseases in patients simultaneous to reduced nonspecific resistance, conditioned by anthropogenic and biogeochemical macro- and microelementoses.

Очікувані результати: Поліпшення ефективності профілактики та лікування стоматологічних захворювань.

Галузь застосування: Медицина, стоматологія.

Опис продукції (укр): Патенти: 1. Патент на корисну модель № 93106, Україна, МПК (2014.01): A61C/ 7/00. Спосіб комплексного ортодонтичного лікування ЗЩА у дітей із захворюваннями щитовидної залози / Дєньга О.В., Колєснік К.О.- № u201315387 ; заявл. 27.12.2013 ; опубл. 25.09.14, Бюл. №118; 2. Патент № 99839. Україна. (МПК 2015.01); A61K 8/67, A61P 43/00. Спосіб поетапної профілактики карієсу зубів у дітей дошкільного віку / О. В. Деньга, В. В. Ковальчук. ? № u201500107 ; заявл. 06.01.2015 ; опуб. 25.06.2015, Бюл. № 12; 3. Патент № 89814, Україна, МПК A61K 6/00. Спосіб профілактики карієса зубів / Дєньга О. В., Бушма Н. В. - u2013 15353 ; заявл. 27.12.2013; Опубл. 25.04.2014. - Бюл. № 8; 4. Патент № 93479, Україна, МПК (2014.01): A61K 6/00. Спосіб фіксації ортодонтичного розширюючого апарату / Горохівський В.Н., Друм М.В.- № u201315372 ; заявл. 27.12.2013 ; опубл. 10.10.14.- Бюл. №19; 5. Патент № 88266, Україна, МПК (2016.01): A61 C 17/36, A61K 9/50, A61K 9/06. Спосіб комплексної терапії для профілактики і лікування уражень с

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 2013 та подальші роки

Виробник продукції: ДУ "ІС"

Споживачі продукції: населення України

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: Отримано патент

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу

7. Бібліографічний опис

Монографії: 1. Фитоадаптогены в профилактике и лечении кариеса зубов (монография) / А. П. Левицкий, О. А. Макаренко,

А. Э. Деньга, О. В. Деньга, Влад. В. Лепский, Вяч. В. Лепский.- КПОГТ, 2013. - 118 с. 2. Пломбувальні матеріали в дитячій терапевтичний стоматології : навч. посібник / Р. В. Казакова, О. В. Дєньга, Л. В. Анісімова, Л. М. Білищук, В. С. Мельник, Е. Й. Дячук, Л. Ф. Булей, В. А. Цибульська. - Ужгород : УжНУ "Говерла", 2014. - 183 с.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 316

Мова звіту: Російська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Єфремова Оксана Василівна

Іванов Віталій Степанович

Анісімова Людмила Володимирівна

Балега Мар,яна Іванівна

Гаврищук Анастасія Володимирівна

Глазунов Олег Анатолійович

Горохівський Володимир Нестерович

Гороховський Владислав Васильович

Дєньга Анастасія Едуардівна

Дєньга Едуард Михайлович

Дмитренко Марина Іванівна

Довбня Жанна Олександрівна

Зомбор Катерина Володимирівна

Карампіні Наталія Георгіївна

Коваль Олександр Васильович

Ковальчук Вікторія Вікторівна

Ковач Ілона Василівна

Колесник Каміла Олександрівна

Колесник Тетяна Вікторівна

Коновалов Микола Федорович

Косенко Дарія Костянтинівна

Куроєдова Віра Дмитрівна

Куроєдова Катерина Леонідівна

Левицький Анатолій Павлович

Лепський Вячеслав Владленович

Мірчук Богдан Миколайович

Макаренко Ольга Анатоліївна

Макарова Лариса Олегівна

Ніколаєва Ганна Володимирівна

Непряхіна Оксана Василівна

Ославський Олександр Михайлович

Почтар Вікторія Миколаївна

Рожко Ольга Павлівна

Савєльєва Наталія Миколаївна

Світлична Оксана Миколаївна

Семенов Костянтин Арнольдович

Сергієнко Ольга Павлівна

Скиба Олександра Василівна

Суслова Оксана Вікторівна

Тарасенко Ірина Йосифівна

Хромагіна Лариса Миколаївна

Цибульська Вікторія Анатолівна

Шварцнау Олена Геннадіївна

Шпак Сергій Васильович

Шуміліна Катерина Сергіївна

Юдіна Олена Олександрівна

Керівник організації:

Шнайдер Станіслав Аркадійович

Керівники роботи:

Дєньга Оксана Василівна

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.